

Sygn. akt VIII GC 212/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Protokolant: Eliza Sandomierska

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2015 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwał

I. oddała powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. z dnia 9 kwietnia 2014 roku;

II. oddała powództwo o uchylenie uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. z dnia 9 kwietnia 2014 roku;

III. uchyła uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. z dnia 9 kwietnia 2014 roku;

IV. obciąża powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotą 2000 zł (dwa tysiące złotych) tytułem kosztów sądowych - opłaty sądowej w sprawie o uchylenie uchwały nr (...);

V. obciąża pozwaną (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotą 4000 zł (cztery tysiące złotych) tytułem kosztów sądowych - opłaty sądowej w sprawie o uchylenie uchwał nr (...);

VI. pozostawia szczegółowe wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik postępowania przy założeniu, że pozwana wygrała postępowanie w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwał w całości, natomiast w sprawie o uchylenie uchwał postępowanie wygrał powód w 2/3, pozwana - w 1/3.

Sygn. akt VIII GC 212/14

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 30 kwietnia 2014 r. powód W. M. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. z dnia 9 kwietnia 2014 r., ewentualnie o uchylenie tych uchwał.

Uchwała nr (...) dotyczy przeznaczenia części zysku netto za rok 2013 na fundusz nagród, uchwały nr (...) dotyczą wysokości wynagrodzenia prezesa oraz wiceprezesa zarządu spółki, uchwały nr (...) dotyczą wysokości wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla prezesa oraz wiceprezesa zarządu spółki.

Powód wskazał, że zaskarżone uchwały naruszają art. 246 § 3 k.s.h., 209 k.s.h., 210 k.s.h., 244 k.s.h., wywiódł również, że rażąco naruszają § 12 umowy spółki oraz naruszają dobre obyczaje, a także stanowią pokrzywdzenie powoda jako współnika mniejszościowego.

Zarządzeniem z dnia 17 października 2014 r. Przewodniczący zwrócił pozew w zakresie żądań z punktów 1 b) i 1 d) pozwu, odnoszących się do uchwał o numerach (...). Zarządzenie jest prawomocne.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w odniesieniu do uchwały nr (...) oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu. W odniesieniu do uchwał nr (...) oświadczyła, że powództwo uznaje, po czym w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew doprecyzowała, iż uznaje powództwo w zakresie uchylenia zaskarżonych uchwał i wnosi o umorzenie postępowania w tym zakresie, a także wnosi o odstąpienie od obciążania pozwanej spółki kosztami sądowymi. "Uznanie powództwa" - jak wynika z uzasadnienia odpowiedzi na pozew - odnosi się więc do roszczenia ewentualnego o uchylenie uchwał. Swoje stanowisko w tym przedmiocie pozwana argumentowała tym, że sprawa dotyczy uchwał już nieobowiązujących, kwestia wynagrodzenia członków zarządu spółki została bowiem obecnie uregulowana zgodnie z sugestiami Sądów, które rozpoznawały sprawy dotyczące analogicznych uchwał.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana odniosła się również do żądania powoda o stwierdzenie nieważności uchwał wskazując, że zaskarżone uchwały nie naruszają przytoczonych przez powoda przepisów (art. 246 § 3 k.s.h., 209 k.s.h., 210 k.s.h., 244 k.s.h.). W tym zakresie pozwana zanegowała stanowisko powoda, wdając się spór w sprawie o stwierdzenie nieważności umów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 11 stycznia 2002 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców pod nr KRS (...) zarejestrowana została (...) spółka z ograniczoną z siedzibą w S..

Wspólnikami spółki są aktualnie: H. S. posiadający 51% udziałów, W. M. posiadający 47 % udziałów oraz E. K. posiadająca 2% udziałów.

W skład zarządu wchodzi obecnie H. S. - prezes zarządu oraz E. K. - wiceprezes zarządu.

fakty niesporne (wydruk (...) "Dane podmiotu" - karta 142)

Umowa spółki (...) (tekst jednolity umowy z dnia 26 lutego 2010 roku) w § 12 a) i g) stanowi, że uchwały zgromadzenia wspólników zapadają kwalifikowaną (bezwzględną) większością 51 udziałów z wyjątkiem spraw wymagających większości 80 udziałów, do których zaliczono: wprowadzenie systemów uczestnictwa wynikowego i ich zmiany; ustalanie i wypłata wynagrodzeń lub tantiem dla wspólników.

W § 17 umowa spółki przewiduje, że spółka może tworzyć fundusze celowe w tym:

- a) fundusz rezerwowy - na pokrycie wydatków nieprzewidzianych, wydatków inwestycyjnych i pokrycie strat,
- b) fundusz reprezentacyjny - na pokrycie wydatków reprezentacyjnych i aktywizacyjnych,
- c) fundusz socjalny – na pokrycie nadzwyczajnych spraw losowych pracowników spółki,
- d) fundusz nagród – na nagrody dla szczególnie wyróżniających się pracowników.

Zgodnie z § 17 ust. 2 umowy uchwałą zgromadzenia wspólników zysk netto spółki może być przeznaczony do wysokości 60% na zasilenie tych funduszy, z wyłączeniem prawa wspólników do domagania się dywidendy z tej części.

Ponadto w § 17 ust. 3 przewidziano łączną wartość funduszy na kwotę nie mniejszą niż 10.000 zł.

dowód: umowa (...) - tekst jednolity z 26.02.2010r. (karta 42-44)

W dniu 26 października 2010 roku w S. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Na zgromadzeniu podjęta została między innymi uchwała nr 2 w sprawie ustalenia wysokości nagrody rocznej dla członków zarządu spółki (...). Uchwała otrzymała następujące brzmienie:

§ 1

1. ustala się nagrodę roczną dla członków zarządu spółki, płatną z funduszu nagród tworzonego z zysku netto spółki.
2. wysokość nagrody rocznej dla zarządu wynosi 20 % kwoty zysku netto spółki za dany rok obliczeniowy (tj. dla każdego z członków zarządu po 10%), pod warunkiem, iż zysk ten nie będzie niższy niż 150.000 zł
3. nagroda wypłacana jest raz do roku w terminie do końca miesiąca, w którym nastąpiło zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółki za rok ubiegły.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W pozwie skierowanym przeciwko spółce (...) W. M. wniósł o uchylenie uchwały nr 2 podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki w dniu 26 października 2010 roku w sprawie nagrody rocznej dla członków zarządu.

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie, w sprawie VIII GC 355/10 oddalił powództwo oraz zasądził na rzecz spółki koszty procesu.

Apelacja W. M. od powyższego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 listopada 2011 roku, w sprawie I ACa 668/11.

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2011 roku Sąd Apelacyjny stwierdził, że powyższe tytuły uprawniają do egzekucji w zakresie zasądzonych kosztów procesu.

dowód: uchwała nr 2 z dnia 26.10.2010 r. - (karta 100)

wyrok z dnia 28.06.2011 r., VIII GC 355/10 (karta 101)

wyrok z dnia 16.11.2011 r., VIII ACa 668/11 (karta 102)

postanowienie z dnia 22.11.2011 r., I ACa 668/11 (karta 103)

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej w latach 2012 i 2013 spółka (...) otrzymała : wyróżnienie (...) w kategorii firma średnia oraz dyplom za zajęcie drugiego miejsca w rankingu (...) w kategorii firm o poziomie przychodów 50-25 mln PLN w województwie (...) i za zajęcie trzeciego miejsca w rankingu (...) w kategorii firm o poziomie przychodów 50-25 mln PLN w województwie (...).

W 2012 roku Dziennik (...) potwierdził przynależność spółki (...) do "elitarnego klubu (...) grona najdynamiczniej rozwijających się firm".

dowód: wydruk otrzymanych przez spółkę (...) nagród i wyróżnień w

latach 2012-2013 (karta 135)

W dniu 9 kwietnia 2014 r. w S. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

W zgromadzeniu udział wzięli wspólnicy: H. S. (51% udziałów), W. M. – reprezentowany na zgromadzeniu przez pełnomocnika R. K. - (47% udziałów), E. K. (2% udziały). Obecni byli ponadto M. F. - główny księgowy, R. B. - radca prawny, T. W. - specjalista ds. organizacyjnych oraz L. S. - kierownik biura zarządu, protokolant. Z przebiegu zgromadzenia sporządzony został protokół.

Na przewodniczącego zgromadzenia wybrano E. K., która stwierdziła, że na zgromadzeniu wspólników reprezentowane jest 100 % kapitału zakładowego, a tym samym zgromadzenie jest władne do podejmowania uchwał.

Na zgromadzeniu zatwierdzono sprawozdanie finansowe spółki za rok 2013, w którym spółka osiągnęła zysk netto w wysokości 918.832,02 zł (uchwała numer (...)), podjęto również uchwały o przeznaczeniu części zysku netto w wysokości 230.000 zł na fundusz rezerwowy (uchwała numer 5) oraz części zysku netto w wysokości 16.065,62 zł na fundusz reprezentacyjny (uchwała numer (...)).

Na zgromadzeniu podjęta została również uchwała nr (...) w sprawie ustalenia wysokości nagrody rocznej dla pracowników spółki (...). Uchwała otrzymała następujące brzmienie:

§ 1

W związku z zatwierdzeniem sprawozdania (...) spółki (...) za rok 2013 oraz zgodnie z uchwałą nr 2 nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 26.10.2010 w sprawie nagród rocznych dla członków zarządu zgromadzenie wspólników postanawia przeznaczyć kwotę 213.766,41 zł na fundusz nagród, z czego:

1. kwotę 183.766,41 zł wypłacić jako nagrody roczne dla każdego z urzędujących członków zarządu, tj. po 91.883,20 zł brutto, stanowiącej 10 % wypracowanego zysku;
2. kwotę 30.000 zł wypłacić jako nagrody pracownikom spółki.

§ 2

Wypłata nagród, o których mowa w pkt 1, po potrąceniu niezbędnych należności (podatek, składki ZUS) nastąpi w ciągu 30 dni od daty podjęcia uchwały. Nagrody, o których mowa w pkt 2, zostaną wypłacone pracownikom w związku z 25 rocznicą utworzenia spółki (...).

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwała została podjęta większością głosów. Za pojęciem uchwały głosował H. S. oraz E. K., przeciwko głosował pełnomocnik W. M.. Pełnomocnik zgłosił sprzeciw, który został zaprotokołowany.

Po zakończeniu głosowania głos zabrał m.in. radca prawny R. B., który wyjaśnił, iż uchwała nr (...) jest to "uchwała wykonawcza" w stosunku do uchwały podjętej w dniu 26 października 2010 r., która z kolei statuuje, iż członkom zarządu należy się jako nagroda - po spełnieniu określonych warunków - pewien procent z wypracowanego zysku spółki. Ponadto wyjaśnił, że kwota 30.000 zł z przeznaczeniem na nagrody dla pracowników spółki związana jest z okazją 25-lecia spółki.

Ponadto na zgromadzeniu podjęto uchwały dotyczące wynagrodzenia członków zarządu - uchwały nr (...) - mocą których kolejno : ustalono wynagrodzenie za pracę na pełen etat dla prezesa zarządu spółki w wysokości 17.000 zł w stosunku miesięcznym oraz ustalono wynagrodzenie za pracę na pełen etat dla wiceprezesa zarządu spółki w wysokości 17.000 zł w stosunku miesięcznym.

Na zgromadzeniu podjęto również uchwałę nr (...), w głosowaniu tajnym, w sprawie wysokości wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla Prezesa Zarządu spółki (...).

W protokole zgromadzenia odnotowano treść uchwały nr 14, obejmującą zapis: „ustalono wynagrodzenie dla Prezesa Zarządu spółki (...) za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach Zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy w wysokości 3000 zł w stosunku miesięcznym. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”.

Po przeprowadzeniu głosowania tajnego członek komisji skrutacyjnej ogłosił wyniki głosowania: za - 53 udziały, przeciw - 47 udziałów.

W protokole odnotowano, że uchwała została podjęta większością głosów.

R. K. zgłosił sprzeciw do protokołu. Sprzeciw został odnotowany.

W protokole odnotowano również, że karty do głosowania stanowią załącznik nr 15 do protokołu; przewodnicząca złożyła podpis pod uchwałą nr 14.

Na zgromadzeniu podjęto uchwałę nr 16 w sprawie wysokości wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla Wiceprezesa Zarządu spółki (...).

W protokole zgromadzenia odnotowano treść uchwały nr 16, obejmującą zapis: „ustalono wynagrodzenie dla Wiceprezesa Zarządu spółki (...) za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach Zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy w wysokości 3000 zł w stosunku miesięcznym. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”.

Po przeprowadzeniu głosowania tajnego członek komisji skrutacyjnej ogłosił wyniki głosowania: za - 53 udziały, przeciw - 47 udziałów.

W protokole odnotowano, że uchwała została podjęta większością głosów.

R. K. zgłosił sprzeciw do protokołu. Sprzeciw został odnotowany.

W protokole odnotowano również, że karty do głosowania stanowią załącznik nr 19 do protokołu; przewodnicząca złożyła podpis pod uchwałą nr 16.

dowód: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) - karta 13-26

uchwały nr(...), (...) - karta 8, 10, 12

Wysokość wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach Zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla prezesa i wiceprezesa zarządu spółki (...), określona uchwałami z 9 kwietnia 2014 r., została zmieniona co do wysokości uchwałami nr (...) nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 24 kwietnia 2014 r.

W dniu 30 lipca 2014 r. w S. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Na zgromadzeniu podjęto między innymi uchwały nr (...), ustalające wynagrodzenie miesięczne brutto za pracę odpowiednio dla prezesa i wiceprezesa zarządu w wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku ogłaszanego przez prezesa GUS za poprzedni kwartał.

Podjęto również uchwałę nr (...), w głosowaniu tajnym, przy 100 głosach "za", o głosów "przeciw", o głosów "wstrzymujących się".

Odnutowano następującą treść uchwały nr (...):

1. uchylono uchwały nr (...) nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 24.04.2014 dotyczące wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla prezesa i wiceprezesa zarządu spółki (...);
2. uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 01.08.2014;
3. wykonanie uchwały powierza się pełnomocnikowi powołanemu odrębną uchwałą zgromadzenia wspólników do reprezentowania spółki w sprawach między spółką a członkami zarządu.

fakty niesporne, nadto: uchwały nr (...), (...) z 30.07.2014 - karta 256, 257, 25

Sąd zważył co następuje:

Powód wniósł o stwierdzenie nieważności trzech uchwał (nr (...), (...)) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., podjętych w dniu 9 kwietnia 2014 roku, ewentualnie o uchylenie powyższych uchwał.

W świetle art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. dopuszczalne jest żądanie sformułowane w sposób ewentualny, przy czym Sąd orzeka o żądaniu ewentualnym tylko wtedy, gdy oddali żądanie zgłoszone na pierwszym miejscu, jeśli natomiast uwzględni żądanie postawione w pierwszej kolejności, to o żądaniu ewentualnym nie orzeka w ogóle.

W pierwszej kolejności należy rozważyć zasadność żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu – tj. żądania o stwierdzenie nieważności uchwał.

Powództwo to zostało wniesione w terminie określonym przez art. 252 § 3 k.s.h., zgodnie z którym prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały. Nadzwyczajne zgromadzenie wspólników odbyło się w dniu 9 kwietnia 2014 r., pozew został złożony w dniu 30 kwietnia 2014 r., a więc z zachowaniem terminu z art. 252 § 3 k.s.h.

Legitymację w sprawie o uchylenie uchwały wspólników reguluje art. 252 § 1 w zw. z art. 250 k.s.h.. Powód wywodził swoją legitymację do zaskarżenia uchwał z art. 250 pkt 2 k.s.h., który stanowi iż prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Warunek ten został spełniony co do wszystkich objętych zaskarżeniem uchwał.

Zgodnie z art. 252 § 1 k.s.h. można żądać stwierdzenia nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Powód opierał swoje stanowisko w przedmiocie nieważności uchwał na naruszeniu art. 246 § 3 k.s.h., 209 k.s.h., 210 k.s.h., 244 k.s.h.

Pozwana w odpowiedzi na pozew argumentowała, że stanowisko powoda w tym przedmiocie jest nieuzasadnione. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana wywiodła, że uchwały zostały podjęte zgodnie z prawem i nie naruszają art. 246 § 3 k.s.h., 209 k.s.h., 210 k.s.h., 244 k.s.h.

Naruszenie art. 246 § 3 k.s.h. powód odnosi do uchwały nr (...).

Zgodnie z art. 246 § 3 k.s.h. uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy.

Z wykładni językowej art. 246 § 3 k.s.h. wynika, że każda uchwała w sprawie zwiększenia świadczenia wspólnikowi czy uszczuplenia jego prawa musi być uchwałą w sprawie zmiany umowy spółki.

Zaskarżona uchwała nr (...) (podobnie jak uchwały nr (...)) nie jest uchwałą w sprawie zmiany umowy spółki i nie odnosi się do żadnej z trzech opisanych w art. 246 § 3 k.s.h. sytuacji: 1) nie zwiększa świadczenia wspólnika; 2) nie uszczupla jego praw udziałowych, 3) nie uszczupla praw przyznanych osobiście poszczególnym wspólnikom.

Zdaniem powoda uchwała nr (...) należy do drugiej z opisanych wyżej kategorii, miałyby być bowiem uchwałą, która uszczupla prawa udziałowe powoda, w szczególności prawo do dywidendy, gdyż pomniejsza zysk spółki do podziału między wspólnikami o kwotę ponad 213.000 zł. Naruszenie art. 246 § 3 k.s.h. zdaniem powoda wiąże się więc z naruszeniem art. 193 § 1 k.s.h., zgodnie z którym uprawnionymi do dywidendy za dany rok obrotowy są wspólnicy, którym udziały przysługiwały w dniu powzięcia uchwały o podziale zysku.

Argumentacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie. Na wstępie należy rozważyć, jak należy rozumieć zwrot „uszczuplenie praw udziałowych” zawarty w art. 246 § 3 k.s.h. Przede wszystkim stwierdzić trzeba, że analiza wspomnianego przepisu prowadzi do wniosku, iż wymóg zgody wszystkich wspólników dotyczy tylko praw udziałowych przyznanych poszczególnym udziałom (co należy związać z tzw. uprzywilejowanymi udziałami, których przykłady wskazuje art. 174 k.s.h.), a nie wszystkich praw udziałowych. Taka interpretacja jest zgodna zarówno z językowym brzmieniem przepisu, jak też w aspekcie funkcjonalnym. Należy bowiem mieć na uwadze, iż regulacja zawarta w art. 246 § 3 k.s.h. stanowi wyjątek od zasady, iż uchwały o zmianie umowy spółki są podejmowane większością 2/3 głosów. W myśl zasady, że wyjątków nie należy interpretować rozszerzająco, nie można przyjąć, iż wymóg zgody wszystkich wspólników dotyczy każdej uchwały wpływającej na prawa udziałowe wspólników. Za takim rozumieniem tego przepisu przemawia zwrot: „wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy.” Oznacza to bowiem, że z założenia uchwała o zmianie umowy spółki uszczuplająca prawa udziałowe nie musi dotyczyć wszystkich wspólników, a jedynie tych, którzy te prawa posiadają. Wskazane wyżej stanowisko podzielane jest w orzecznictwie oraz przez przedstawicieli doktryny. Wskazać należy przykładowo na wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 czerwca 2008 r. (I ACa 351/08), w którym Sąd ten stwierdził, iż o uszczupleniu praw udziałowych wspólnika w rozumieniu art. 246 § 3 k.s.h. można mówić jedynie w przypadku prawa przysługującego indywidualnie wspólnikowi w związku z posiadaniem udziałem, natomiast Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 maja 2008 r. (V ACa 163/08) wskazał, iż wynikające z art. 246 § 3 k.s.h. pojęcie „praw udziałowych” dotyczy wskazanych w art. 174 § 3 k.s.h. „udziałów uprzywilejowanych”.

Z kolei A. K. w Komentarzu do kodeksu spółek handlowych stwierdził, że należy oceniać odmiennie zagadnienie uszczuplenia „praw udziałowych” i „praw przyznanych osobiście poszczególnym wspólnikom”. W pierwszym przypadku wskazał, że mamy do czynienia ze szczególnymi uprawnieniami, co należy związać z tzw. uprzywilejowanymi udziałami, przy czym przykładowe uprzywilejowanie wskazuje art. 174 k.s.h., uprzywilejowanie udziałów nie może być abstrakcyjne i wymaga konkretnego określenia, które udziały są uprzywilejowane i w jaki sposób. Inaczej jest w przypadku praw przyznanych osobiście poszczególnym wspólnikom - przyznanie praw osobistych dotyczy wspólników, a nie udziałów.

Mając na uwadze powyższe, w odniesieniu do uchwały nr (...) stwierdzić należy, że nie uszczupla ona praw udziałowych wspólników (w tym powoda) w rozumieniu art. 246 § 3 k.s.h. Te same rozważania dotyczą uchwał nr (...).

Zaskarżone uchwały nie naruszają również art. 210 k.s.h. oraz art. 244 k.s.h.

Zgodnie z art. 244 k.s.h.: wspólnik nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec spółki oraz sporu między nim a spółką,

natomiast art. 210 § 1 k.s.h. stanowi: w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników.

Wykładnią art. 244 i art. 210 § 1 k.s.h. zajmował się Sąd Apelacyjny w Szczecinie w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 października 2014 r. w sprawie I ACa 463/14. Sprawa ta dotyczyła stwierdzenia nieważności uchwały w sprawie wysokości wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla prezesa zarządu spółki „P.-G., a więc uchwały analogicznej do będących przedmiotem niniejszej sprawy uchwał nr (...). Argumentację przedstawioną przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie należy uznać za przekonującą, dlatego też na gruncie niniejszej sprawy stwierdzić trzeba brak naruszenia art. 244 i art. 210 § 1 k.s.h. z przyczyn szczególnie opisanych uzasadnieniu wyroku z dnia 28 października 2014 r., wydanego w sprawie I ACa 463/14 (por. karta 186-193).

Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nie może być również uwzględnione w oparciu o art. 209 k.s.h., zgodnie z którym w przypadku sprzeczności interesów spółki z interesami członka zarządu, jego współmałżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia oraz osób, z którymi jest powiązany osobiście, członek zarządu powinien wstrzymać się od udziału w rozstrzyganiu takich spraw i może żądać zaznaczenia tego w protokole.

Przepis ten dotyczy czynności podejmowanych przez członka zarządu, a nie przez współnika biorącego udział w głosowaniu na zgromadzeniu wspólników. Dodać trzeba, że w doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że czynność prawna dokonana wbrew zakazowi wynikającemu z dyspozycji przepisu art. 209 k.s.h. jest ważna i skuteczna, jednak członek zarządu, który jej dokonał, będzie ponosić odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną spółce na podstawie art. 293 k.s.h. (por. wyrok SN z 11.1.2002 r., IV CKN 1903/00, wydany w oparciu o art. 202 k.h., którego odpowiednikiem jest obecnie obowiązujący art. 209 k.s.h.).

Mając na uwadze powyższe rozważania przyjąć trzeba, że powództwo o stwierdzenie nieważności wszystkich trzech zaskarżonych uchwał podlega oddaleniu, uchwały te nie naruszają żadnego z wymienionych przez powoda przepisów.

Żądanie zgłoszone jako ewentualne dotyczy uchylecia trzech wymienionych wyżej uchwał, podjętych w dniu 9 kwietnia 2014 r.

Podstawą prawną powództwa jest art. 249 k.s.h., zgodnie z którym uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Na wstępie zaznaczyć należy, że niniejsze powództwo spełnia określony w kodeksie spółek handlowych wymóg odnoszący się do zachowania terminów zaskarżenia uchwał. Zgodnie z art. 251 k.s.h. powództwo o uchylenie uchwały wspólników należy wnieść w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały

Uchwały zostały podjęte w dniu 9 kwietnia 2014 roku, pozew został złożony w dniu 30 kwietnia 2014 roku, zachowany więc został termin z art. 251 k.s.h.

Legitymację w sprawie o uchylenie uchwały wspólników reguluje art. 250 k.s.h.. Powód wywodził swoją legitymację do zaskarżenia uchwał z art. 250 pkt 2 k.s.h., który stanowi iż prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Warunek ten został spełniony co do wszystkich objętych zaskarżeniem uchwał.

Na gruncie art. 249 k.s.h. przyjmuje się, że powództwo może być oparte o sprzeczność uchwały z umową spółki, bądź o sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami, wymaga jednak wówczas jednoczesnego godzenia w interes spółki lub skierowania uchwały na pokrzywdzenie akcjonariusza.

Oznacza to, że powód powinien w niniejszym procesie wykazać, że uchwała jest sprzeczna z umową spółki bądź wykazać, że jest sprzeczna dobrymi obyczajami i jednocześnie godzi w interes spółki, albo też że uchwała jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i jednocześnie ma na celu pokrzywdzenie wspólnika.

W pierwszym rzędzie należy rozważyć, czy powód wykazał powyższe przesłanki w odniesieniu do **uchwały nr (...)**, dotyczącej przeznaczenia części zysku netto za rok 2013 na fundusz nagród.

W tym zakresie powód powołał się na naruszenie § 12 g umowy spółki, który stanowi, że uchwały zgromadzenia wspólników zapadają kwalifikowaną (bezwzględna) większością 51 udziałów z wyjątkiem spraw wymagających większości 80 udziałów, do których zaliczono: ustalanie i wypłata wynagrodzeń lub tantiem dla wspólników. Dalej powód wskazał, że z § 12 wynika zakaz uchwalania nagród zależnych od wyniku spółki, wywiódł że nagroda zależna od wyniku jest taki system ma zatem za każde uchwalenie wynagrodzenia dla wspólników wymaga większości 80 % udziałów.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wskazała, że dokonana przez powoda wykładnia § 12 a i g umowy spółki jest błędna, wyjaśniła również, że powołane postanowienia umowne w ogóle nie mają zastosowania w sprawie, ponieważ zaskarżone uchwały nie dotyczą żadnego systemu uczestnictwa wynikowego ani nie ustalają wynagrodzeń czy tantiem dla wspólników.

Analiza umowy spółki oraz przytoczonych przez strony okoliczności faktycznych przemawia za tym, aby zarzut sprzeczności uchwał z § 12 lit.a oraz § 12 lit.g umowy spółki uznać za nieuzasadniony, przy czym konstatacja ta odnosi się nie tylko do uchwały nr (...), ale też do uchwał nr (...), dotyczących "dodatkowego" wynagrodzenia prezesa i wiceprezesa zarządu.

Wykładnia umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wymaga zastosowania reguł wykładni oświadczeń woli zawartych w umowach, przewidzianych w art. 65 § 2 k.c., a znajdujących zastosowanie do umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialności z mocy art. 2 k.s.h.. W art. 65 § 2 k.c. wskazano, że przy wykładni umów decydujący jest „zgodny zamiar stron i cel umowy”, a nie dosłowne brzmienie umowy.

Przed przystąpieniem do wykładni zapisów § 12 lit. a i § 12 lit. g wskazać trzeba, że literalne brzemienie tych zapisów nie wskazuje na to, aby zapisy te mogły mieć zastosowanie do którejkolwiek z zaskarżonych uchwał. Powód nie przedstawił w niniejszym procesie materiału dowodowego, z którego można byłoby wnosić, że zgodnym zamiarem stron było takie rozumienie umowy, które do uchwał wymienionych w § 12 lit. a bądź § 12 lit. g zaliczałoby uchwały dotyczące przeznaczenia zysku na fundusz nagród czy też uchwały dotyczące wynagrodzenia członków zarządu. Brak też podstaw aby przyjąć, że takie rozumienie umowy uzasadnione jest celem umowy. Żadna z uchwał nie nawiązuje do wprowadzenia bądź zmiany „systemu uczestnictwa wynikowego”, żadna nie dotyczy wynagrodzeń lub tantiem wspólników. Uchwały nr (...), (...) dotyczą natomiast nagród i wynagrodzeń pracowników spółki, w tym pracowników - członków zarządu. Podstawa przyznania świadczeń dla członków zarządu będących jednocześnie pracownikami spółki (takich jak nagroda lub wynagrodzenie za pracę) jest całkiem inna niż podstawa przyznania świadczeń dla wspólników (takich jak tantiema lub wynagrodzenie wspólnika nie będącego pracownikiem). Cel umowy sprzeciwia się więc temu aby przyjąć, że pojęcie „wspólnik” użyte w § 12 lit g jest równoznaczne z pojęciem „członek zarządu pozostający ze spółką w stosunku pracy, który jednocześnie jest wspólnikiem”.

Uchwały dotyczące przeznaczenia części zysku na fundusze nagród i dywidendę, analogiczne do uchwał będących przedmiotem rozpoznawanej sprawy, tyle że dotyczące podziału zysku za rok 2011, były przez powoda zaskarżone w sprawie VIII GC 130/12 (I ACa 497/13). W sprawie tej powód w postępowaniu przez Sądem pierwszej instancji nie podnosił zarzutu naruszenia § 12 lit. a bądź § 12 lit. g umowy spółki, zarzut taki – odnoszący się do § 12 lit. g – pojawił się dopiero w apelacji i został oceniony przez Sąd Apelacyjny jako bezpodstawny.

Wykładnia § 12 lit g umowy pozwanej spółki została również dokonana w innej sprawie, w której powód zaskarżył uchwały z dnia 22 stycznia 2013 roku, dotyczące wynagrodzeń zarządu (sygn. akt Sądu Okręgowego - VIII GC 101/13, sygn. akt Sądu Apelacyjnego - I ACa 949/13). Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie I ACa 949/13 przy dokonywaniu wykładni należy mieć na względzie między innymi dotychczasowe rozumienie podlegających wykładni zapisów przez wspólników spółki. Z tego punktu widzenia wskazać trzeba, że uchwały dotyczące wynagrodzeń członków zarządu były przedmiotem zaskarżenia ze strony powoda wielokrotnie,

zarzut naruszenia w § 12 lit. g umowy spółki został jednak przez powoda podniesiony przed Sądem pierwszej instancji dopiero w sprawie VIII GC 101/13 (I ACa 949/13). W takich okolicznościach faktycznych Sąd Apelacyjny orzekający w sprawie I ACa 949/13 przyjął, że zakres znaczeniowy § 12 lit g umowy spółki nie obejmuje ustalenia wynagrodzenia należnego członkom zarządu pozwanej także wtedy, gdy są oni współnikami spółki.

Wniosek ten wraz z całą argumentacją przytoczoną w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego (LEX nr 1459078) należy podzielić również na gruncie niniejszej sprawy, dotyczącej wykładni § 12 lit a i g umowy spółki. Tym samym nie można przyjąć, że zaskarżone uchwały naruszają omawiane zapisy umowne.

Pozostaje rozważyć, czy uchwała nr (...) jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i jednocześnie godzi w interes spółki, albo czy jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i jednocześnie ma na celu pokrzywdzenie współnika.

Powód podkreślał w pozwie, że zaskarżona uchwała nr (...) przeznaczona kwotę 213.766,40 zł na fundusz nagród z wyłączeniem tej kwoty od podziału na dywidendy. W art. 191 § 1 k.s.h., do którego powód zdaje się nawiązywać w pozwie, wskazano, że: współnik ma prawo do udziału w zysku wynikającym z rocznego sprawozdania finansowego i przeznaczonym do podziału uchwałą zgromadzenia współników.

W § 17 ust. 2 umowa pozwanej spółki reguluje jaka część zysku może być uchwałą zgromadzenia współników przeznaczona na zasilenie czterech funduszy, z wyłączeniem prawa współników do domagania się dywidendy z tej części. Część ta wynosi 60% zysku netto.

W roku obrotowym 2013 roku spółka osiągnęła zysk netto w wysokości 918.832,02 zł (karta 17). Z matematycznego wyliczenia wynika, że 60 % tej kwoty stanowi 551.299,21 zł. Na zasilenie trzech spośród funduszy, o jakich mowa § 17 ust. 1 umowy, spółka przeznaczyła następujące kwoty 230.000 zł, 213.766,40 zł, 16.065,62 zł (odpowiednio na fundusze: rezerwowy, nagród, reprezentacyjny), co daje łącznie 459.832,02 zł.

Taki podział zysku netto nie jest sprzeczny z umową spółki, przeciwnie – został on dokonany w zgodzie z postanowieniami § 17 ust. 1 i 2 umowy. Co więcej uchwała nie narusza art. 191 § 1 k.s.h., do którego naruszenia powód zdaje się nawiązywać w pozwie i przez co uważa, że wystąpiło pokrzywdzenie współnika mniejszościowego w osobie powoda, poprzez pomniejszenie jego uprawnień do dywidendy. W istocie ustawa w art. 191 § 1 k.s.h. daje współnikowi prawo do udziału w zysku, jednak tylko w zysku „przeznaczonym do podziału uchwałą zgromadzenia współników”. Podział tego zysku, dokonany m.in. zaskarżoną uchwałą nr (...) nie narusza umowy pozwanej spółki, a prawo powoda do podziału w zysku „przeznaczonym do podziału uchwałą zgromadzenia współników” nie zostało naruszone.

Oceniana uchwała nr (...) nie godzi w dobre obyczaje.

Nagroda ma charakter uznaniowy, przyznanie nagrody za dobrą pracę jest jak najbardziej aprobowane wśród uczestników obrotu handlowego i tym samym zgodne z dobrymi obyczajami. Oceniając uchwałę nr (...) nagradzającą członków zarządu i pracowników spółki za pracę w 2013 roku należy rozważyć, czy materiał dowodowy pozwala przyjąć, że można przypisać im w 2013 r. "dobrą" pracę. Zgromadzone w sprawie dowody pozwalają przyjąć, że pracownicy spółki (w tym członkowie zarządu, będący pracownikami), w sposób bardzo dobry wykonywali swoje obowiązki w 2013 roku, o czym z jednej strony świadczą przyznane spółce nagrody (wymienione w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny), a z drugiej strony wypracowany przez spółkę zysk, wynoszący 918.832,02 zł. Tym samym nagroda pieniężna dla członków zarządu i pracowników spółki jest co do zasady uzasadniona w świetle "dobrych obyczajów".

Fundusz nagród dla szczególnie wyróżniających się pracowników został przewidziany w § 17 ust 1 d umowy. Z zapisu umownego nie wynika przy tym, że nagrody z funduszu nie mogą być przyznawane pracownikom pełniącym funkcje członków zarządu, taka interpretacja w żaden sposób nie daje się wyprowadzić z treści umowy.

Sama wysokość rocznej nagrody dla członków zarządu spółki wynika natomiast z uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 26 października 2010 roku w sprawie nagród rocznych dla członków zarządu, do której zaskarżona uchwała wprost się odwołuje. W uchwale z dnia 26 października 2010 roku wskazano, że ustala się roczną nagrodę dla członków zarządu spółki, płatną z funduszu nagród tworzonego z zysku netto spółki, a wysokość tej nagrody wynosi 20 % kwoty zysku netto spółki za dany rok obliczeniowy (tj. dla każdego z członków zarządu po 10%), pod warunkiem, iż zysk ten nie będzie niższy niż 150.000 zł. Wszystkie te warunki zostały spełnione. Wysokość nagrody przyznanej zaskarżoną uchwałą członkom zarządu spółki pozostaje więc w zgodzie zarówno z § 17 ust 2 umowy spółki, jak i z uchwałą wspólników z dnia 26 października 2010 roku.

Z przyczyn opisanych powyżej Sąd przyjął, że uchwała nr (...) nie godzi w dobre obyczaje.

Ponadto nie można przyjąć, że uchwała nr (...) godzi w interes spółki bądź ma na celu pokrzywdzenie wspólnika w osobie powoda.

Niewątpliwie w interesie spółki jest nagradzanie wyróżniających się pracowników (także pracowników - członków zarządu), co jest zresztą w obrocie powszechnie stosowanym środkiem motywującym pracowników do dobrej pracy na przyszłość.

Jak wynika z treści zaskarżonej uchwały oraz z protokołu z dnia 9 kwietnia 2014 r. kwota 30.000 zł została przeznaczona na fundusz nagród dla pracowników spółki z okazji 25-lecia spółki. Powód wskazał w pozwie, że spółce zatrudnionych jest na około 60 pracowników, co oznacza dla każdego z nich nagrodę w wysokości 500 zł. Przyznanie pracownikom nagrody w takiej wysokości, z okazji 25-lecia spółki, w sytuacji kiedy spółka osiąga dobre wyniki finansowe, jest wyróżniana w wielu konkursach, ma dobre rokowania na przyszłość, jest nie tylko zgodne z dobrymi obyczajami, ale także z interesem spółki, która jak każdy pracodawca musi podejmować takie działania, aby zatrzymać u siebie wyróżniających się pracowników.

Natomiast w zakresie przyznania nagrody dla pracowników - członków zarządu spółki, zaskarżona uchwała na charakter wykonawczy w stosunku do uchwały z dnia 26 października 2010 r., spełnione zostały bowiem określone w tej ostatniej uchwale warunki, od których uzależniono nagrody dla pracowników - członków zarządu. Członkowie zarządu są jednocześnie pracownikami spółki, nie ma żadnych podstaw do tego, aby wyłączyć możliwość ich nagradzania za dobrą pracę, którą świadczą na rzecz spółki.

W ocenie Sądu nie sposób też zgodzić się ze stwierdzeniem, że uchwała nr (...) krzywdzi powoda. Z materiału dowodowego nie wynika, aby powód świadczył w 2013 roku jakąkolwiek pracę na rzecz spółki, w przeciwieństwie do pozostałych wspólników - członków zarządu. Z tego punktu widzenia różnica między wspólnikami, tj. powodem z jednej strony a H. S. i E. K. z drugiej, polega właśnie na tym, że powód nie świadczy na rzecz spółki żadnej pracy, w przeciwieństwie do zaangażowania pozostałych wspólników, którzy pracują dla spółki na pełen etat. Wyłączenie możliwości nagradzania za dobrą pracę pracowników, w tym pracowników którzy są jednocześnie członkami zarządu i udziałowcami - jak tego zdaje się domagać powód - byłoby wręcz krzywdzące dla tych osób.

Tym samym powództwo o uchylenie uchwały nr (...) jest nieuzasadnione i podlega oddaleniu.

Pozostaje rozważyć zasadność powództwa **o uchylenie uchwał nr (...)**, dotyczących wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla prezesa i wiceprezesa zarządu spółki.

We wcześniejszych rozważaniach wyjaśniono już, że uchwały te nie są sprzeczne z umową spółki, a w szczególności w powoływany przez powoda § 12 umowy.

Co do pozostałych przesłanek z art. 249 k.s.h. stanowisko pozwanej w odniesieniu do uchwał nr (...) było odmienne, niż wobec uchwały nr (...).

Pozwana w odpowiedzi na pozew przytoczyła dotychczasowe orzecznictwo Sądu Okręgowego w Szczecinie oraz Sądu Apelacyjnego w Szczecinie powołując wyroki, w których Sądy te rozważały przesłanki z art. 249 k.s.h. wobec analogicznych uchwał, jak uchwały nr (...) zaskarżone w niniejszym procesie (a więc wyroki dotyczące uchwał w sprawie wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy dla prezesa i wiceprezesa zarządu spółki). Pozwana oświadczyła, że ostatecznie - mając na uwadze stanowisko Sądów, które uznały, że uchwały przyznające członkom zarządu "dodatkowe" wynagrodzenie za czynności poza ustawowym wymiarem czasu pracy podlegają uchyleniu w oparciu o art. 249 k.s.h. - uznaje powództwa o uchylenie tych uchwał i w tym zakresie wnosi o umorzenie postępowania.

Dalej pozwana w odpowiedzi na pozew wskazała, że zaskarżone uchwały są już nieobowiązujące i w spółce nie funkcjonują. Pozwana wyjaśniła, że zasady naliczania wynagrodzeń członków zarządu w sposób jednolity, bez wyróżniania wynagrodzenia "zasadniczego" i "dodatkowego" zostały dokonane uchwałami nr (...) z dnia 30 lipca 2014 r. Natomiast w odniesieniu do zaskarżonych uchwał nr (...), dotyczących wynagrodzenia "dodatkowego" pozwana podniosła, że jego wysokość była kilkakrotnie zmieniana, ostatnio uchwałami nr (...) z dnia 24 kwietnia 2014 r., które z kolei zostały uchylone uchwałą nr (...) z dnia 30 lipca 2014 r. Tak argumentując pozwana oświadczyła, że "uznaje powództwo o uchylenie zaskarżonych uchwał i wnosi o umorzenie postępowania", dalej wnosiła o to, aby na gruncie powództwa o uchylenie uchwały nr (...) odstąpić od obciążania jej kosztami sądowymi.

W piśmie procesowym z dnia 5 stycznia 2015 r. powód po zapoznaniu się ze stanowiskiem pozwanej wyrażonym w odpowiedzi na pozew podtrzymał powództwo w całości i nie wyraził zgody na umorzenie postępowania.

Oceniając zasadność powództwa o uchylenie uchwały nr (...) Sąd Okręgowy podzielił w niniejszej sprawie stanowisko wyrażone w dotychczas wydanych wyrokach Sądu Okręgowego w Szczecinie oraz Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, zgodnie z którym uchwały o takiej treści, jak uchwały będące przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie, są sprzeczne z dobrymi obyczajami, godzą w interes spółki oraz mają na celu pokrzywdzenie współnika (argumentacja ta zawarta jest w wymienionych przez strony uzasadnieniach wyroków Sądu Okręgowego w Szczecinie oraz Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, nie ma więc potrzeby powielania jej w tym miejscu).

Z powyższym zgodziła się również strona pozwana, składając oświadczenie o "uznaniu powództwa" i jednocześnie wnosząc o umorzenie postępowania oraz nieobciążanie pozwanej kosztami sądowymi.

Jednocześnie wskazać trzeba, że uznanie powództwa, o jakim mowa w art. 213 § 2 k.p.c., jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale także uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i jednocześnie godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie.

Oświadczenie pozwanej, która wprawdzie uznaje powództwo, ale nie godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie, tylko wnosi o umorzenie postępowania, nie jest aktem dyspozycyjności, o jakim mowa w art. 213 § 2 k.p.c. Takie oświadczenie można potraktować jedynie jako przyznanie okoliczności faktycznych, na których powód oparł swoje żądanie. Natomiast wniosek o umorzenie postępowania, jak wynika z uzasadnienia odpowiedzi na pozew, pozwana zdaje się wywodzić stąd, że zaskarżone uchwały przestały już obowiązywać, stąd wydanie wyroku miałyby stać się zbędne (art. 355 § 1 k.p.c.).

Stanowiska pozwanej nie można podzielić. W rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do umorzenia postępowania.

Pozwana twierdzi, że zaskarżone uchwały zostały najpierw zmienione co do wysokości uchwałami nr (...) z dnia 24 kwietnia 2014 r. (powód twierdzeniom tym nie zaprzeczył), a następnie uchylone uchwałą nr (...) z dnia 30 lipca 2014r., która została załączona do odpowiedzi na pozew. Z uchwały tej wynika wprawdzie, że uchylono uchwały nr (...) z dnia 24 kwietnia 2014 r., jednocześnie wskazano jednak, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz z mocą obowiązującą od dnia 1 sierpnia 2014 r. Oznacza to, że decyzją zgromadzenia współników uchwały w przedmiocie "dodatkowego" wynagrodzenia dla członków zarządu przestały obowiązywać od dnia 1 sierpnia 2014 r., wcześniej jednak wiązały i mogły być podstawą do wypłaty "dodatkowego" wynagrodzenia za udział w pracach, czynnościach

i posiedzeniach zarządu poza ustawowym wymiarem czasu pracy. Tym samym twierdzenie pozwanej, że uchwały zostały w całości (a więc również z mocą wsteczną) uchylone, nie odpowiada prawdzie.

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się (na gruncie art. 254 k.s.h.), że wyrok uchylający uchwałę wspólników jest skuteczny - i to *ex tunc* - w pełnym zakresie w stosunkach między wspólnikami a spółką. Należy w związku z tym skorygować wszelkie czynności i transakcje, a także ściągnąć kwoty wypłacone lub zwrócić otrzymane od wspólników wpłaty będące wynikiem uchylonej przez Sąd uchwały. Wyrok uchylający uchwałę wspólników jest również skuteczny w stosunkach między spółką a członkami organów spółki. Uchylenie uchwały wywołuje skutek w postaci bezskuteczności względnej (por. Kodeks spółek handlowych. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz do artykułów 151-300. Tom II; prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński, prof. dr hab. Andrzej Szajkowski, prof. dr hab. Andrzej Szumański, prof. dr hab. Janusz Szwaja, dr hab. Monika Tarska, dr hab. Andrzej Herbet i powołane tam orzecznictwo).

W tym stanie rzeczy brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o umorzenie postępowania. Powództwo o uchylenie uchwał nr (...) należało natomiast oddalić, z uwagi na to, że spełnione zostały przesłanki z art. 249 k.s.h., co pozwana w odpowiedzi na pozew przyznała.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. Sąd rozstrzyga o kosztach orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, Sąd może jednak rozstrzygnąć jedynie o zasadach poniesienia przez strony kosztów procesu, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Powód wnosił o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, ponadto na rozprawie z 13 sierpnia 2015 r. złożył "Zestawienie kosztów i wydatków". Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego w sprawie o stwierdzenie nieważności i uchylenie uchwały numer (...), w odniesieniu do uchwały nr (...) w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wniosła o odstąpienie od obciążania pozwanej spółki kosztami sądowymi. Z kolei w piśmie procesowym z dnia 27 maja 2015 r. - powołując się na uznanie powództwa o uchylenie uchwał nr (...) - pozwana wniosła o przyznanie jej kosztów postępowania w oparciu o art. 101 k.p.c.

Brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o nieobciążanie jej kosztami sądowymi, w sprawie nie znajduje również zastosowania art. 101 k.p.c. Jak już wyżej wyjaśniono oświadczenie złożone przez pozwaną w odpowiedzi na pozew nie stanowi uznania powództwa, o jakim mowa w art. 213 § 2 k.p.c., nie zostało bowiem połączone ze zgodą pozwanej na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie (zamiast tego pozwana wniosła o umorzenie postępowania). Powyższe uzasadnia brak podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c. Niezależnie od tego wskazać trzeba, że w artykule tym przewidziane zostały dwie kumulatywne przesłanki, przy których zwrot kosztów należy się pozwanemu. Są to: uznanie żądania pozwu przy pierwszej czynności procesowej oraz sytuacja, w której pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy. Również ta druga przesłanka nie została w niniejszej sprawie spełniona. Powód złożył pozew w dniu 9 lipca 2013 r., uchwały zmieniające wysokość wynagrodzenia z dnia 24 kwietnia 2014 r., a także uchwała z dnia 30 lipca 2014 r. uchylająca te uchwały z dniem 1 sierpnia 2014 r., zostały podjęte po wytoczeniu pozwu przez powoda, co nie pozwala przyjąć, że pozwana nie dała powodu do wytoczenia sprawy. Co więcej, jak wyjaśniono powyżej, wprawdzie uchwały te zostały uchylone, ale dopiero z dniem 1 sierpnia 2014 r., za okres wcześniejszy nie zostały mocą uchwały zgromadzenia wspólników uchylone, a więc do dnia zamknięcia rozprawy należy uznać je za wiążące i stanowiące podstawę do wypłaty "dodatkowego" wynagrodzenia dla członków zarządu za okres przed dniem 1 sierpnia 2014 r. Powód miał więc podstawy do wytoczenia powództwa i domagania się wyroku uchylającego uchwały nr (...).

W tych okolicznościach nie została spełniona żadna z dwóch przesłanek z art. 101 k.p.c.

W sprawie znajduje zastosowanie zasada odpowiedzialności za wynik postępowania, wyrażona w art. 98 § 1 k.p.c. Sąd pozostawił więc szczegółowe wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik postępowania oraz przy założeniu, że sprawę o stwierdzenie nieważności uchwały w całości wygrała pozwana (powództwo zostało oddalone co do wszystkich trzech zaskarżonych uchwał), natomiast

sprawę o uchylenie uchwał powód wygrał w 2/3 (uchylono uchwały nr (...)), a pozwana w 1/3 (oddalono powództwo w przedmiocie uchylenia uchwały nr (...)).

Jednocześnie, mając na uwadze art. 108¹ k.p.c., w sprawie o uchylenie uchwał orzeczono o obowiązku poniesienia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa. Powód uiszczył w niniejszej sprawie opłatę sądową od pozwu, która podlega zaliczeniu na poczet opłaty od pozwu o stwierdzenie nieważności trzech uchwał. Powód nie uiszczył natomiast opłaty od pozwu o uchylenie trzech uchwał, która była rozpoznawana jako żądanie ewentualne.

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, wyrażony m.in. przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 sierpnia 2007 roku (V CZ 68/07), zgodnie z którym na obowiązek uiszczenia opłaty od żądania ewentualnego powstaje w wypadku nieuwzględnienia żądania zgłoszonego w pozwie jako pierwsze, przy czym jeżeli o obu żądaniach (pierwszym i ewentualnym) Sąd rozstrzyga jednym wyrokiem, orzeka w nim jednocześnie o ściągnięciu opłaty należnej od żądania ewentualnego (por. także postanowienie S.N. z dnia 20 maja 1987 r., I CZ 55/87, OSNC 1988/11/160). Za takim rozwiązaniem przemawia unormowanie zawarte aktualnie w art. 130³ § 2 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli obowiązek uiszczenia opłaty powstaje po wysłaniu pozwu, to o ściągnięciu tej opłaty Sąd orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu.

W sprawie o uchylenie uchwał (w zakresie żądania ewentualnego) powód jest stroną przegrywającą proces w 1/3 (oddalono powództwa w przedmiocie uchylenia uchwały nr (...)), obciążony więc został kwotą 2000 zł opłaty sądowej od pozwu w sprawie o uchylenie uchwały nr (...). Pozwana jest stroną przegrywającą proces w 2/3 (uchylono uchwały nr (...)), została więc obciążona kwotą 4000 zł opłaty sądowej od pozwu w sprawie o uchylenie uchwał nr (...).